

Hand-out Bronnen 2

Hoe verzamel ik mijn bronnen?

De eerste stap bij de uitvoering van je onderzoek is dat je informatie verzamelt die nodig is om je onderwerp af te bakenen en de onderzoeksvragen mee te beantwoorden. Aangezien we niet veel tegelijkertijd kunnen onthouden, is het verstandig om tijdens het verzamelen de informatie ook meteen vast te leggen. En als je dat dan ook nog geordend doet, bespaar je jezelf veel tijd!

Stap 1. Zoek naar bronnen

Je bedenkt specifieke zoektermen 'wat wil ik precies weten?' en gaat op zoek naar geschikte bronnen voor jouw onderzoek.

- Zoek op kernbegrippen uit je onderwerp, bijvoorbeeld: 'alcohol', 'leeftijdgrens 18 jaar', 'campagne NIX18', 'gevolgen voor horeca', 'invloed ouders'.
- Zoek op begrippen uit je Mind Map of Topic Schema (zie ook hand-out 2 en 3 bij 'Onderwerp')
- Zoek op begrippen uit je onderzoeksvragen of hypothesen.
- Vind je te weinig informatie? Probeer het dan eens met synoniemen voor je zoekwoorden.
- Zoek vooral naar bronnen uit de laatste tien jaar.
- Gebruik de 'sneeuwbalmethode': vaak kan een (hoofdstuk uit een) boek, een artikel uit een tijdschrift of uit de wetenschapsbijlage van een krant, een publicatie op internet (bijvoorbeeld in een blog) dienen als 'sleuteldocument'. Een sleuteldocument bevat citaten of verwijzingen naar andere bronnen over hetzelfde onderwerp. Als je in de bronvermelding gaat kijken, vind je weer nieuwe verwijzingen. Zo kom je snel verder.
- Er bestaan veel verschillende (populair) wetenschappelijk tijdschriften. Op <http://www.proefabonnementengids.nl/proefabonnementen/wetenschapsbladen> kun je zien welk tijdschrift voor jouw onderwerp interessant kan zijn.
- Zoek voor wetenschappelijke publicaties ook eens via Google Scholar <http://scholar.google.nl/intl/nl/scholar/about.html>.

Stap 2. Selecteer de bruikbare bronnen

Als je denkt dat je voldoende bronnen gevonden hebt, ga je selecteren welke bronnen je echt kunt gebruiken 'wat kan mij helpen mijn onderwerp af te bakenen, mijn onderzoeksvragen mee te beantwoorden?'

- Noteer voor jezelf welke specifieke informatie je nodig hebt over je onderwerp en voor de onderzoeksvragen.
- Lees je bronnen nu eerst snel: je scant ze alleen met die specifieke informatie waar je naar op zoek bent, in je achterhoofd. Let daarbij speciaal op de titel, tussenkopjes, de inleiding, de eerste tweede en laatste zin van elke alinea en het slot van de tekst.
- Zet de bronnen die je wel kunt gebruiken bij elkaar en geef per bron met trefwoorden aan welke kernbegrippen daarin worden behandeld.
- Bestudeer bij stap 2 de websites en teksten dus niet van begin tot eind. Je hoeft nu ook nog niet samen te vatten. Je bent alleen op zoek naar de specifieke informatie die je kunt gebruiken voor jouw onderzoek.

Stap 3. Noteer de gegevens voor bronvermelding

Nu noteer je van elke bron die je gaat gebruiken, meteen alle gegevens voor de volledige bronvermelding. Dit bespaart je straks veel tijd! 'Hoe zorg ik ervoor dat ik op het eind van mijn PWS niet nog eens heel ver terug moet zoeken waar ik die bron ook alweer vandaan had gehaald?'

- Noteer welke zoektermen je hebt gebruikt en op welke manieren je hebt gezocht.
- Noteer meteen alle gegevens van bronnen die bruikbaar lijken: nu heb je de bron bij de hand, straks vind je het misschien niet meer terug op internet of is het tijdschrift of boek weer uitgeleend in de bieb.
- Wanneer moet je de bron vermelden?
- Als je citeert, (d.w.z. als je letterlijk de tekst van een ander overneemt)
- Als je parafraseert, (d.w.z. als je de tekst van anderen samenvat in eigen woorden)
- Als je tabellen, statistieken, foto's of andere illustraties gebruikt in je tekst
- Er zijn verschillende systemen voor bronvermelding, misschien zijn er op jouw school ook richtlijnen, gebruik die dan voor je voor bronvermelding. Meestal wordt in de tekst verwezen naar een bron door vermelding van auteur en jaartal. In de literatuurlijst, aan het eind van de tekst, worden in alfabetische volgorde beschrijvingen (referenties) opgenomen van alle bronnen die genoemd zijn in de tekst.
- Van elke bron die je wil gaan gebruiken, noteer je nu alvast de gegevens zo precies mogelijk. Straks kun je met deze notities de bronvermelding van alle bronnen die je daadwerkelijk gebruikt hebt, correct weergeven in je werkstuk.

In het schema hieronder kun je voor de meest voorkomende bronnen zien wat je precies allemaal moet noteren voor de bronvermelding. Voor een uitgebreid overzicht voor alle soorten bronnen met voorbeelden zie Stenden Hogeschool: <http://www.stenden.com/nl/mystenden/bibliotheek/Documents/APA-handleiding.pdf>.

	Wat noteer je precies?	Voorbeeld
Artikel uit tijdschrift	Auteur, A., Auteur, B., & Auteur, C. (jaartal). Titel van artikel. <i>Titel van Tijdschrift, Jaargangnummer</i> (Editie), paginanummer eerste blz - paginanummer laatste blz.	Boedjarath, I. (2009). Intercultureel burgerschap en gezondheid: Een dynamische werkelijkheid. <i>Cultuur migratie gezondheid</i> 6 (4) 186-197.
Hoofdstuk uit geredigeerd handboek	Auteur, A., & Auteur, B. (Jaartal). Titel van hoofdstuk. In A. Redacteur, & B. Redacteur (Eds.), <i>Titel van het boek</i> (pp. paginanummer eerste blz - paginanummer laatste blz). Plaats van uitgave: Uitgever.	Kleber, R.J. (1992). Acute stress in de werksituatie. In J.A.M. Winnubst & M.J. Schabracq (red.), <i>Handboek arbeid en gezondheid psychologie: Hoofdthema's</i> (pp. 45-56). Utrecht: LEMMA.
Boek	Auteur, A., & Auteur, B. (Jaartal). <i>Titel van hoofdstuk</i> . Plaats van uitgave: Uitgever.	Alkema, E., Dam, E. van, Kuipers, J., Lindhout, C. & Tjerkstra, W. (2006). <i>Méér dan onderwijs: Theorie en praktijk van het onderwijs in de basisschool</i> . Assen: Van Gorkum.
Bron van internet	Auteur, A., & Auteur, B. (Jaartal). Titel van publicatie. URL. Datum van raadplegen.	Unicef. (2009). Unicef humanitarian action report 2009. http://www.unicef.org.uk/campaigns/publications/pdf/har09_final.pdf . Geraadpleegd op 31 augustus 2010.